

12.03.2024

Asia/9

§ 154

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 1.2.2024 § 25 (autovaurio)

HEL 2023-013467 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 1.2.2024 (25 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 15.2.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö on päätöksellään 1.2.2024 (25 §) hylännyt 11.10.2023 osoitteessa Mäkelänkatu 4 tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan määrältään 2 504,61 euron vahingonkorvausvaatimuksensa liittyen 11.10.2023 kello 20.05 Mäkelänskadulla tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen. Hakijan ajoneuvo vaurioitui ajettaessa ajoradalla olleeseen kuoppaan. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun ohessa, että kaupunki ei ole riittävästi huolehtinut Mäkelänskadun kunnossapidosta. Kadulla oli havaittu kuukausi ennen vahinkotapahtumaa vaurio, joka oli paikattu kaksi kertaa syyskuun aikana kylmämassalla. Koska vahinko tapahtui vain kaksi viikkoa viimeisimmän paikkauksen jälkeen, ei käytetty korjausmenetelmä ole ollut soveltuva vilkasliikenteisellä väylällä. Runsaat sateet Suomessa lokakuussa ovat myös ennalta-arvattavissa, joten Suomen normaaleja sääolosuhteita ja säätilan vaihteluita ei oltu huomioitu riittävästi kunnossapidossa.

Kuoppa oli lisäksi ollut täysin mahdoton havaita ennakkoon, sillä kuoppa oli täynnä vettä ja kimalsi pimeässä samoin kuin asfaltin märkä pinta, joten se oli sulautunut täysin asfalttiin. Tapahtumahetkellä ajoneuvon kuljettaja noudatti tieliikennelain edellyttämää tilannenopeutta sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Oikaisuvaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 1.2.2024. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 15.2.2024 eli säädetyssä määräajassa.

Perustelut

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten kautta. Kaupungin vastuu ei ole tuottamuksesta riippumatonta ns. ankaraa vastuuta, vaan kaupungin vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää tuottamusta

eli huolimattomuutta, virhettä tai laiminlyöntiä. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Vahingonkarsijan mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa muutoin vastuussa olevan korvausvastuun.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan lisäksi kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta. Vahingonkorvausvastuuta arvioidaan suhteessa ennen vahinkoa tehtyihin kunnossapitotoimenpiteisiin. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty, ja virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Tiimipäällikön päätös perustuu asiassa saatuun kunnossapidon selvitykseen. Selvityksen mukaan vahinkopaikalla oli havaittu 11.9.2023 pieni painauma, joka paikattiin kylmämassalla. Paikalla havaittiin uudelleen 27.9.2023 painauma, jolloin asfaltti avattiin, sortuma täytettiin murskeella ja pinta paikattiin kylmämassalla. Vahinkopäivänä 11.10.2023 ilmoitus paikkauksen pettämisestä tehtiin kunnossapidon katupäivystykseen kello 20.14. Kuoppa paikattiin kahden tunnin kuluessa päivystysilmoituksesta. Kunnossapito oli tarkkaillut vahinkopaikkaa 11 kertaa vahinkoa edeltävän kuukauden aikana, edellisen kerran ennen vahinkopäivää 29.9.2023.

Saadun selvityksen perusteella I-kunnossapitoluokkaan kuuluvan Mäkelänkadun kuntoa on seurattu säännöllisesti ja korjaustoimenpiteitä on tarvittaessa tehty. Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös I-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kohtuullinen aika lasketaan siitä, kun vaurio on havaittu kaupungin omassa tarkastuksessa tai vauriosta on saatu ilmoitus.

Päällystepaikkauksen purkautuminen ei kunnossapidosta saadun tiedon perusteella ole työvirhe, vaan paikkojen kestävyys vaihtelee vuosista tunteihin riippuen paikkauskohdasta sekä olosuhteista. Kuoppien syntyminen ja päällystepaikkausten purkautuminen määrillä ajoradoilla johtuu muun muassa ajoradalla olevasta vedestä ja ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Vahinkopäivänä 11.10.2023 Ilmatieteen laitoksen Kumpulän säähavaintoasemalla mitattiin sadetta kello 6 ja 22 välillä yhteensä 29,5 mm. Runsaimmat sateet tulivat kello 13–14 ja kello 18–21. Mäkelänkatu on erittäin vilkasliikenteinen, ja keskimääräinen vuorokausiliikenteen määrä vahinkokohdalla on 20 300 ajoneuvoa vuorokaudessa (mittaus v. 2015).

Tieliikennelain mukaan ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Kuoppa on sijainnut vasemmanpuoleisimman ajokaistan vasemmassa reunassa suojatien kohdalla välittömästi ennen risteysaluetta. Vahinkopaikalla on kolme normaalilevyistä ja valaistua ajokaistaa. Kunnossapito on arvioinut kuopan olleen alle 5 cm syvä ja kooltaan noin 30 cm x 50 cm. Kaupungille on esitetty samasta paikasta kolme muuta vahingonkorvausvaatimusta, joissa kaikissa vahinkopäivä on 11.10.2023. Vuorokausiliikenteen määrä huomioon ottaen vaurion aiheuttanut kuoppa on kaupungin käsityksen mukaan ollut huolellista ajotapaa noudattaen autoilijoiden havaittavissa ja väistettävissä, koska vahinkoja ei ole erittäin vilkkaasti liikennöidyssä kohdassa enempää tapahtunut.

Kaupunki katsoo toimineensa kunnossapidon osalta kyseisen yksittäisen päällystevaurion korjauksessa huolellisesti. Alueella on suoritettu säännöllistä tarvittavia korjaustoimenpiteitä sekä tarkastusajaja, ja matala purkauma on paikattu viivytyksettä sen jälkeen, kun siitä on saatu tieto. Edellä esitetyillä ja muutoin tiimipäällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan eikä siten ole asiassa vahingonkorvausvelvollinen.

Lopputulos

Kaupunkiympäristölautakunta viittaa vahingonkorvaustiimin päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyy vahingonkorvaustiimin päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin. Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen. Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijan ajoneuvon vaurioista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että vahingonkorvaustiimin päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Kuntalaki (410/2015) 134 §, 137 §

12.03.2024

Asia/9

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus lautakunnan sekä lautakunnan alaisen viranomaisen päätöksestä tehdään asianomaiselle lautakunnalle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 15.2.2024

Oheismateriaali

1 Selvitys Mäkelänkatu x Vääksyntie
2 Lisäselvitys

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 01.02.2024 § 25

HEL 2023-013467 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 23.10.2023 esittänyt kaupungille määrältään 2 504,61 euron vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui 11.10.2023 klo 20.05 ajettaessa ajoradalla olleeseen kuoppaan osoitteessa Mäkelänkatu 4.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkautumisen mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan kevyen liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä voi olla yksittäisiä viivahalkeamia ja urasyvyys saa olla vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kuluunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita.

Mäkelänkatu on pääkatu ja luokiteltu I-luokan kunnossapidettaviin väyliin.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laimin-

lyötiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan Mäkelänkatu 4 kohdalla olevan vasemmanpuoleisimman kaistan vasemmassa reunassa on ollut pieni painuma 11.9.2023, joka on tuolloin paikattu kylmämassalla. 27.9.2023 paikalla on jälleen ollut painauma, jolloin asfaltti on avattu, sortuma täytetty murskeella ja pinta paikattu kylmämassalla. Vahinkopäivänä 11.10.2023 kylmämassapaikkaus on äkillisesti pettänyt sääolosuhteiden takia. Ilmoitus vahinkopaikan kuopasta on tehty katupäivystykseen 11.10.2023 klo 20.14, ja kuoppa on paikattu noin kahden tunnin kuluttua päivystysilmoituksesta. Edellinen vahinkopaikan tarkkailu ennen vahinkoa on tehty 29.9.2023, jolloin ei ole ollut korjaustarvetta.

Vahinkopaikalla on kolmekaistaisten valaistu ajorata ja kuoppa on sijainnut suojatiellä risteysalueen välittömässä läheisyydessä.

Kaupungin palautejärjestelmään on tullut neljä ilmoitusta vahingon aiheuttaneesta kuopasta 12.10.2023, jolloin kuoppa oli jo paikattu. Aikaisempia palautteita kuopasta ei ole kaupungin palautejärjestelmään saapunut. Kaupungille on esitetty samasta paikasta kolme muuta vahingonkorvausvaatimusta, joissa kaikissa vahinkopäivänä on 11.10.2023.

Vahinkopaikan liikennemäärä on noin 20 300 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Forecan Kumpulan mittausasemalla tehtyjen mittausten mukaan lämpötila on vahinkopäivänä 11.10.2023 vaihdellut 9,7 °C ja 13,8 °C välillä. Vahinkopäivänä on esiintynyt vesisadetta alkaen noin klo 6 ja jatkuen noin klo 21 asti. Runsainta vesisade on ollut klo 13–14 välisenä aikana.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovittava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa. Ajoneuvolla risteystä ja suojatietä lähestyttäessä on noudatettava erityistä varovaisuutta.

Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16).

Yhteenveto ja johtopäätökset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kaupungin vahingonkorvausvastuu konkretisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapitolaki ei sääntele tyhjentävästi kunnossa- ja puhtaanapidon tapoja tai laatuvaatimuksia. Katupäällysteiden laatuvaatimuksista mittayksiköissä (cm) ei ole olemassa kaupunkia sitovaa lakia tai normia. Kadunpitäjänä kunta määrittelee yleisen katujen kunnossapidon palvelutason ja siihen liittyvät laatuvaatimukset.

Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös I-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kaupungilla on mahdollisuus korjata päällystevaurio vain, jos se havaitaan tarkastusten yhteydessä tai jos tienkäyttäjä ilmoittaa siitä kaupungille. Kuopasta ei ole tullut ilmoituksia kunnossapidolle ennen vahinkoa. Kunnossapito on tarkkaillut aluetta ja tehnyt vahinkopaikalla aiemmin tarvittavia paikkauksia. Kuoppa on paikattu viivytyksettä kylmämassalla, kun siitä on saapunut ilmoitus kaupungin katupäivystykseen.

Vahingon tapahtumapäivänä esiintynyt runsas vesisade on aiheuttanut nopeasti syntyneen päällystevaurion. Päällystevaurio on sijainnut risteysalueen läheisyydessä suojatiellä. Vahinkopaikalla on kolme normaalilevyistä kaistaa ja valaistus, joten vahingon aiheuttanut päällystevaurio on ollut sijaintinsa puolesta väistettävissä ja havaittavissa.

12.03.2024

Edellä esitetyn perusteella ottaen erityisesti huomioon sekä se, että kunnossapito on ennen vahinkoa säännöllisesti tarkkaillut ja kunnossapitänyt vahinkopaikkaa että se, että tieto vahingon aiheuttaneesta päällystevauriosta on tullut kunnossapidon tietoon vasta vahingon jälkeen, kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §, 27–28 §

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 22.12.2023 tekemän päätöksen § 51 mukaan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 09 310 38506
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi